

BREXIT.

Ondernemers aan het woord

'Met Brexit moet je nou eenmaal dealen'

Douane en inspecties na Brexit, hoe zit het?

Zakendoen buiten de EU

Hoe goed ben jij voorbereid?

Brexit-checklist in 12 stappen

WERK AAN DE WINKEL

Voorwoord

Brexit houdt ons allen bezig. Of we het nu leuk vinden of niet, het Verenigd Koninkrijk is van plan de Europese Unie te verlaten. En als het aan het kabinet ligt, gebeurt dat op zo'n manier dat u, als ondernemer of manager van een instelling, zo min mogelijk last heeft van de gevolgen. De overheid doet zijn uiterste best om de schade te beperken. De voorbereidingen op Brexit zijn daarom geruime tijd geleden gestart. Maar we hebben u hierbij hard nodig!

Bedrijven en instellingen moeten blijven doorgaan met hun voorbereidingen. Belangrijk informatiepunt is het Brexitloket, opgezet in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Ik snap goed dat u misschien liever iets anders doet en dat een bepaalde Brexit-moeheid toeslaat, maar het is in ons aller belang dat we Brexit samen goed opvangen. We kunnen helaas niet alle overlast uitsluiten; wel zoveel mogelijk beperken. Vandaar dit magazine. Met concrete tips en adviezen, to do-lijstjes, nuttige links en ter inspiratie de verhalen van andere ondernemers die met Brexit bezig zijn. Ik wens u veel leesplezier en veel succes met uw voorbereidingen op Brexit. De overheid staat klaar om u te helpen.

Stef Blok
Minister van Buitenlandse Zaken

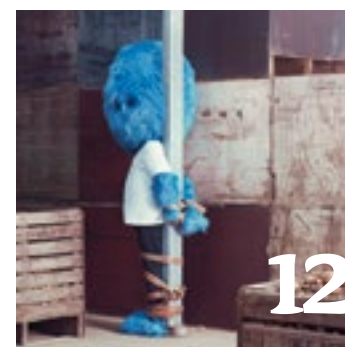
Rijksoverheid

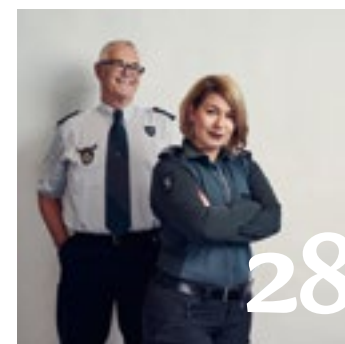
Zorg dat Brexit jouw bedrijf niet in de weg zit

Als ondernemer ben je gewend flexibel te zijn. Je reageert snel en creatief op veranderingen. Maar soms is dat lastig, bijvoorbeeld in het geval van Brexit. Want hoe raakt Brexit jouw bedrijf? En wat kun je nú doen aan voorbereiding? Laat je niet verrassen. Doe de Brexit Track & Trace en beluister de podcasts van je collega-ondernemers en experts. Zorg dat Brexit jouw bedrijf straks niet in de weg zit.

Ga aan de slag op brexitloket.nl

12

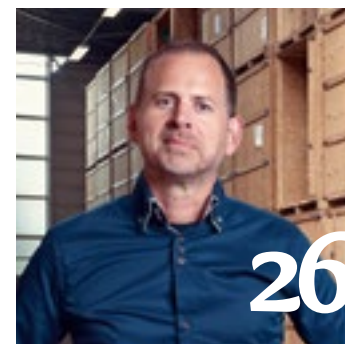
28

34

21

26

INHOUD

Interviews

Zo bereiden ondernemers zich voor op Brexit

RIJNSTATE
Dennis Robben **6**

W.F. LEENEN
Jaco Leenen **12**

ROYAL LEMKES
Michiel van Veen **16**

**AUTORITEIT
PERSOONSgegevens**
Aleid Wolfsen **18**

NVWA
Peter Verbaas **22**

HENNEKEN
Laurens de Jong **26**

DOUANE
Geert Meijer
& Angelique Smerdzinski **28**

RADBOUDUMC
Mark Ligtvoet
& Alex van der Putten **42**

**POSTNL
INTERNATIONAL**
Giseke Hopstaken **44**

WECOV
Hans Paul Visscher **46**

JOERNS HEALTHCARE
Stan Snijders **49**

Rubrieken

Dit wil je weten!

Import & Export 14

Brexit-tijlijn 30

Brexit-boeken 33

Voetbaltransfers
& Brexit 34

Portbase 36

De reis van het ei 40

Ontspanning 50

Handig

Tips, tools & inspiratie

Brexitwoordenlijst 9

Brexit check-list 10

Brexit-specials 21

Stappenplan Douane 30

Top 10 valkuilen 32

In 5 stappen Brexit-ready 38

A man with light brown, wavy hair and a slight smile, wearing a blue suit jacket over a white shirt. He is standing in a warehouse or storage area, with tall blue metal shelving units and stacks of cardboard boxes in the background. The lighting is bright and even.

Dennis Robben, manager inkoop en logistiek bij Rijnstate-ziekenhuis in Arnhem

“De trigger in onze voorbereidingen op de Brexit kwam vorig jaar zomer, toen een collega de Brexit Impact Scan tegenkwam op internet. Die is daarmee aan de slag gegaan binnen het Rijnstate-ziekenhuis. De scan heeft Rijnstate goed geholpen: van daaruit is een eerste analyse gemaakt van de mogelijke gevolgen van de Brexit, als het gaat om personen, goederen en diensten. Vervolgens hebben we met een intern Brexit-team nog een verdiepingsslag gemaakt.

Over de personen hebben we niet zo veel zorgen. Binnen Rijnstate werken drie medewerkers met een Brits paspoort. We hebben genoeg tijd gehad om passende voorzieningen te treffen voor deze medewerkers, afhankelijk van de vorm van Brexit. Als het gaat om medicijnen, goederen en diensten van Britse leveranciers staat voorop dat het voor die bedrijven van groot belang is ook na de Brexit nog te kunnen leveren op het Europese vasteland. Toen wij hen benaderden met de vraag welke voorzorgsmaatregelen zij hebben getroffen, kwamen daar redelijk geruststellende antwoorden op. Toch wilden wij niet zomaar aannemen dat het goed zou komen, en hebben we zelf ook doorgepakt.

De conclusie was dat er mogelijk bij enkele leveranciers en daaraan verbonden producten impact kan zijn voor Rijnstate. Als aanvulling op eerder genomen maatregelen hebben we daarom een aanvullende inventarisatie uitgevoerd onder leveranciers voor medische hulpmiddelen. Denk aan apparatuur, steriele hulpmiddelen, in vitro diagnostica en software. Op basis daarvan hebben we een lijst samengesteld met belangrijke producten. Met deze Rijnstate-lijst in de hand hebben we bekeken wat er in het zorgproces zou gebeuren als de producten op deze lijst tijdelijk niet geleverd kunnen worden door de Brexit. Voor producten waarbij het zorgproces mogelijk vertraagd wordt, of even stil komt te liggen, hebben we gezocht naar alternatieven en andere oplossingen. We volgen de ontwikkelingen op de voet. Afhankelijk van de Brexit-vorm weten wij na de deadline heel veel meer. We zien elke vorm van Brexit met vertrouwen tegemoet, maar blijven uiteraard ook alert.”

“De Brexit
Impact Scan
heeft oñs getriggerd”

Zorg dat Brexit jouw bedrijf niet in de weg zit

Als ondernemer ben je gewend flexibel te zijn. Je reageert snel en creatief op veranderingen. Maar soms is dat lastig, bijvoorbeeld in het geval van Brexit. Want hoe raakt Brexit jouw bedrijf? En wat kun je nú doen aan voorbereiding? Laat je niet verrassen. Doe Brexit Track & Trace en beluister de podcasts van je collega-ondernemers en experts. Zorg dat Brexit jouw bedrijf straks niet in de weg zit.

Ga aan de slag op brexitloket.nl

Brexit is ingewikkeld, met dito woorden en termen. Wat die precies betekenen hebben we op een rij gezet. Bonustip: deze woordenlijst is ook handig bij een potje Scrabble.

BREXIT WOORDENLIJST

ARTIKEL 50

In Artikel 50 van het zogeheten Verdrag betreffende de Europese Unie staat beschreven hoe een land uit de EU kan stappen.

BACKSTOP

Afspraak die ervoor zorgt dat na Brexit – bij een deal – geen harde grens ontstaat tussen Ierland en Noord-Ierland. Treedt zo nodig in werking totdat de EU en het Verenigd Koninkrijk een akkoord over de toekomstige relatie uitonderhandelen die de backstop overbodig maakt.

BREXITEER (BRITAIN EN EXIT)

Een voorstander van Brexit.

BREXODUS (BREXIT EN EXODUS)

Het vertrek van mensen en/of bedrijven uit het Verenigd Koninkrijk als gevolg van Brexit.

BRINO (BREXIT IN NAME ONLY)

Gebruikt door Brexiteers die niet blij zijn met de uitkomst van de onderhandelingen over Brexit tussen het VK en de EU.

BOB (BORED OF BREXIT)

Iemand die helemaal klaar is met alles wat met Brexit te maken heeft.

CHERRY PICKING

Verwijt dat het VK alleen de lusten, maar niet de lasten van de EU zou willen.

CONTINGENCY

Voorbereidingen op een no-deal Brexit.

NO-DEAL BREXIT

De situatie waarin het VK uit de EU stapt zonder daar afspraken over te maken met de EU. In dit geval is er geen overgangsperiode en veranderen op de Brexit-datum per direct veel regels omdat het VK dan geen EU-land meer is.

POLITICAL DECLARATION

Tekst die dient als basis voor toekomstige onderhandelingen tussen de EU en het VK over nieuwe samenwerking na Brexit op het gebied van handel, veiligheidskwesties, gezamenlijk buitenlandbeleid en bijvoorbeeld rechtshandhaving.

REMAINER

Tegenstander van Brexit.

TERUGTREKKINGSOVEREENKOMST

De overeenkomst tussen de EU en het VK over de afwikkeling van Brexit, met afspraken over onder andere financiële verplichtingen, burgerrechten en de grens tussen Ierland en Noord-Ierland.

TRANSITIEPERIODE

Een overgangsperiode na Brexit tot 31 december 2020 waarin alle EU-regels voor het VK nog van kracht blijven. Dit is echter alleen van toepassing als de terugtrekkingsovereenkomst wordt goedgekeurd door het Britse parlement.

WITHDRAWAL AGREEMENT

Zie terugtrekkingsovereenkomst.

01 Laat je Britse werknemers zich registreren

Heb je Britse werknemers in dienst? Zij moeten voor Brexit ingeschreven staan bij de Basisregistratie Personen in hun gemeente. Voor vragen kunnen zij terecht bij de IND.

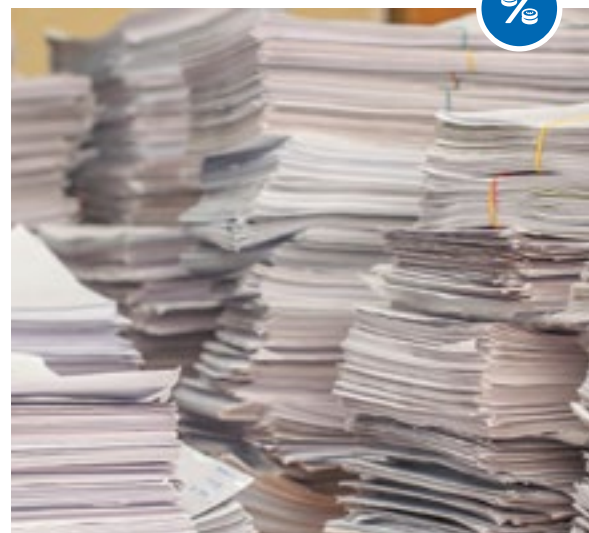
02 Ga in gesprek met je toeleveranciers en afnemers

De voorbereiding van jouw ketenpartners is cruciaal. Sommige bedrijven hebben contractueel vastgelegd wie welke verantwoordelijkheid neemt in welk scenario. Eventuele moeilijkheden hoeven niet per se bij jou te liggen!

03 Zoek uit welke btw en btw-regelingen voor jou gelden na Brexit

Controleer bij de Belastingdienst of de Douane wanneer en aan wie jij btw moet afdragen na Brexit.

04 Kijk uit voor de kosten van Brexit

Na Brexit kan je extra kosten krijgen door importtarieven en extra administratieve handelingen. Overleg eventueel met jouw bank hoe jij deze kosten kunt opvangen.

05 Check de geldigheid van diploma's

Check bij de verstrekker van jouw diploma's, certificaten van vakbekwaamheid en licenties of ze straks nog geldig zijn. De Brexit Impact Scan gaat hier dieper op in.

06 Zorg dat je een douanenummer hebt

De Douane gaat een grotere rol spelen in de handel met het Verenigd Koninkrijk. Zorg dat je over een EORI-nummer beschikt en meld jouw bedrijf aan voor het REX-systeem. De Douane heeft een stappenplan opgesteld dat je kan volgen.

BREXIT

CHECKLIST

07 Kijk naar je intellectuele eigendommen en certificaten

Na Brexit verandert het een en ander op het gebied van intellectueel eigendom. Certificaten moeten bijvoorbeeld worden omgezet naar een EU-keuringsinstantie. De Brexit Impact Scan biedt je meer informatie over wat voor welk certificaat geldt.

08 Controleer jouw service-contracten

Bijvoorbeeld jouw contracten over onderhoud en afgesloten verzekeringen. Kun jij straks nog rekenen op dekking? Kan de monteur straks nog bij je langskomen? Overleg met je verzekeraar of serviceverlener over een aparte Brexit-clausule.

09 Breng je dataopslag en ICT-handelingen in kaart

Weet jij hoe je online huishouden eruitziet? Verwerk je data en sla je die op een externe server op? Wat moet je doen met persoonsgegevens van jouw klanten die zijn opgeslagen in het VK? Ga dit na bij de Autoriteit Persoonsgegevens om meer te leren over de doorgifte van data.

10 Regel je transport

Maak heldere afspraken met je transporteur over hoe zij de drukte en extra handelingen na Brexit opvangen en wat ze voor jou gaan doen. Het kan zijn dat jouw transporteur met capaciteitsproblemen komt te zitten rondom jouw overslagpunt.

11 Grijp de kansen die Brexit biedt!

Door Brexit gaan veel klanten van Britse bedrijven op zoek naar een nieuwe partner. Daar kunnen investeringskansen liggen voor je.

12 Doe de Brexit Impact Scan

Voor een diepgaande analyse over alle bovenstaande onderwerpen en meer! Hier vind jij hoe Brexit jouw bedrijf raakt en wat jij kunt doen om je voor te bereiden.

Kijk op brexitloket.nl

Brexit zit Narcissenkwekerij W.F. Leenen niet in de weg

**Jaco Leenen (39), eigenaar van internationaal bloembollenbedrijf
WF Leenen & Zn in Voorhout, dat gespecialiseerd is in narcissen en Sonatini's:
“Als ik aan mijn Engelse telers vraag wat zij denken dat er gaat gebeuren,
vragen ze mij wat ik verwacht.”**

“Brexit heeft wel iets beangstigends: niemand weet wat er gaat gebeuren. We hebben de ontwikkelingen wel een tijdje aangekeken, maar toen Boris Johnson aan de macht kwam, ging er echt een belletje rinkelen. Want hij hakt er gewoon met de botte bijl op in. Ik run WF Leenen & Zn samen met mijn broer Dirk. We hebben een middelgroot bloembollenbedrijf en verkopen jaarlijks zo'n tientallen miljoenen narcissen en Sonatini's. Dat zijn amaryllissen die zich ook goed kunnen ontwikkelen in bijvoorbeeld het Nederlandse klimaat. We kweken het hele jaar door, omdat we telers verspreid over de wereld hebben: in Australië, Chili en Engeland. Ons bedrijf is in 1954 opgericht door mijn opa. De liefde voor narcissen is mij met de paplepel ingegoten. Ook mijn twee zoons van 12 en 14 willen het bedrijf in. Als ze oud genoeg zijn kunnen ze komen helpen, zoals ik vroeger ook deed. Zolang ze daar zin in hebben, hoor. Ik ben nooit gepusht en dat zal ik bij hen ook nooit doen.

Ik hou van de gewassen zelf, maar net zo goed van het ondernemen. Er is altijd reuring. Omdat we op verschillende plekken telen, hebben we altijd bollen in huis. We hebben weinig rustige tijden. Dat vind ik leuk, al moet ik zeggen dat ik de Brexit echt een gedoe vind. Het houdt me continu bezig, en als ik aan mijn Engelse telers vraag wat er gaat gebeuren, dan vragen ze aan mij wat ik verwacht. Maar ik heb het niet verzonnen! We zijn geen achteroverleuners, dus nemen we voorzorgsmaatregelen. Daarbij gaan we uit van een harde Brexit. Dat wil zeggen dat er een harde grens komt, met gigantisch veel papierwerk en keuringen. Omdat onze Engelse bollen straks niet meer vrij te verhandelen zijn, gaan onze kosten omhoog en moeten we de bollen duurder verkopen. Om dat op te vangen, verplaatsen we ongeveer de helft van onze Engelse productie naar Nederland. Je kunt begrijpen dat mijn Britse telers daar niet blij mee zijn. Een andere maatregel die ik heb genomen is dat ik een quarantaine heb gebouwd op ons bedrijf. Bloembollen die via een geplande versnelde route door de douane zijn gekomen, kunnen daar blijven staan totdat ze gecontroleerd worden. Als zo'n fast track er niet komt, heb ik die investering voor niets gedaan. Zo zorgt de Brexit voor een flinke aanslag op mijn bedrijfsvoering, maar ik kan moeilijk geen maatregelen nemen. Ik denk niet dat ze in Groot-Brittannië realiseren waar ze aan beginnen, als je ziet hoeveel goederen ze importeren. Zelf ben ik een enorme voorstander van de Europese Unie. Het is toch verrekke makkelijk om met open grenzen te reizen en goederen te verplaatsen. Door de Brexit besef je dat des te meer.”

IMPORT & EXPORT

Een overzicht van de grootste productcategorieën

Samenstelling import van goederen uit het VK

	2010		2017		2018*	
	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel
Totaal Goederen	22 130	100%	23 276	100%	26 324	100%
0 Voeding en levende dieren	1 112	5%	1 488	6%	1 547	6%
1 Dranken en tabak	199	1%	270	1%	261	1%
2 Grondstoffen, niet eetbaar	324	1%	356	2%	336	1%
3 Minerale brandstoffen, smeermiddelen	8 190	37%	8 311	36%	10 985	42%
4 Dierlijke en plantaardige oliën en vetten	66	0%	153	1%	169	1%
5 Chemische producten	4 237	19%	3 920	17%	3 893	15%
6 Industriële producten	1 600	7%	1 598	7%	1 699	6%
7 Machines en vervoermaterieel	4 968	22%	4 866	21%	5 047	19%
8 Diverse gefabriceerde goederen	1 395	6%	2 282	10%	2 353	9%
9 Niet afzonderlijk genoemde goederen	38	0%	32	0%	35	0%

* Voorlopige cijfers Bron: CBS (2019b)

Samenstelling dienstenimport uit het VK

	2010		2017		2018*	
	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel
Totaal Diensten	16 147	100%	19 062	100%	19 523	100%
0 Vervoersdiensten	1 597	10%	1 892	10%	1 771	9%
1 Reisverkeer	825	5%	914	5%	990	5%
2 Bouwdiensten	117	1%	249	1%	331	2%
3 Financiële diensten	1 362	8%	1 367	7%	1 126	6%
4 Gebruik intellectueel eigendom n.e.g.	1 736	11%	1 843	10%	1 686	9%
5 Telecommunicatie, computerdiensten, etc.	2 128	13%	2 669	14%	2 852	15%
6 Andere zakelijke diensten	7 422	46%	8 690	46%	9 434	48%
7 Pers., cult. en recreatieve diensten	86	1%	234	1%	218	1%
8 Verzekering, overheid, industrie, onderhoud	874	4%	1 204	6%	1 115	5%

* Voorlopige cijfer Bron: CBS (2019b)

Samenstelling export van goederen van Nederlandse makelij naar het VK

	2010		2017		2018*	
	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel
Totaal Goederen	15 488	100%	20 393	100%	20 213	100%
0 Voeding en levende dieren	3 553	3%	4 302	21%	4 365	22%
1 Dranken en tabak	333	2%	424	2%	456	2%
2 Grondstoffen, niet eetbaar	1 085	7%	1 248	6%	1 222	6%
3 Minerale brandstoffen, smeermiddelen	2 677	17%	2 398	12%	2 332	12%
4 Dierlijke en plantaardige oliën en vetten	248	2%	319	2%	262	1%
5 Chemische producten	3 069	20%	3 935	19%	4 022	20%
6 Industriële producten	1 474	10%	2 192	11%	2 085	10%
7 Machines en vervoermaterieel	2 185	14%	4 007	20%	3 973	20%
8 Diverse gefabriceerde goederen	850	5%	1 532	8%	1 470	7%
9 Niet afzonderlijk genoemde goederen	13	0%	36	0%	28	0%

* Voorlopige cijfers Bron: CBS (2019b)

Samenstelling wederuitvoer van goederen naar het VK

	2010		2017		2018*	
	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel
Totaal Goederen	14 163	100%	18 830	100%	19 48	100%
0 Voeding en levende dieren	999	7%	1 54	8	1 50	8%
1 Dranken en tabak	50	0%	211	1%	162	1%
2 Grondstoffen, niet eetbaar	216	2%	230	1%	285	1%
3 Minerale brandstoffen, smeermiddelen	1 002	7%	1 525	8%	1 865	10%
4 Dierlijke en plantaardige oliën en vetten	47	0%	106	1%	114	1%
5 Chemische producten	2 192	15%	2 870	15%	2 507	13%
6 Industriële producten	900	6%	1 011	5%	981	5%
7 Machines en vervoermaterieel	6 545	46%	7 679	41%	8 046	41%
8 Diverse gefabriceerde goederen	2 195	15%	3 623	19%	4 010	21%
9 Niet afzonderlijk genoemde goederen	17	0%	31	0%	10	0%

* Voorlopige cijfers Bron: CBS (2019b)

Samenstelling dienstenexport naar het VK

	2010		2017		2018*	
	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel	mln euro	aandeel
Totaal Diensten	16 791	100%	22 839	100%	23 801	100%
0 Vervoersdiensten	4 341	26%	4 275	19%	4 318	18%
1 Reisverkeer	886	5%	1 272	6%	1 308	5%
2 Bouwdiensten	264	2%	396	2%	621	3%
3 Financiële diensten	489	3%	550	2%	546	2%
4 Gebruik intellectueel eigendom n.e.g.	998	6%	2 711	12%	2 735	11%
5 Telecommunicatie, computerdiensten, etc.	3 815	23%	4 985	22%	4 961	21%
6 Andere zakelijke diensten	5 202	31%	7 656	34%	8 242	35%
7 Pers., cult. en recreatieve diensten	97	1%	97	0%	173	1%
8 Verzekering, overheid, industrie, onderhoud	699	3%	897	4%	897	3%

* Voorlopige cijfers Bron: CBS (2019b)

Michiel van Veen, directeur operations and supply chain bij plantenexporteur Royal Lemkes in Bleiswijk, is binnen het bedrijf commercieel verantwoordelijk voor het Verenigd Koninkrijk. “Ik zie de Brexit vooral als een logistiek probleem.”

“Ik wil alles gedaan hebben om Brexit-problemen te voorkomen”

“We zijn al een hele tijd bezig met de voorbereidingen op de Brexit en houden de politieke ontwikkelingen natuurlijk goed in de gaten. Een no-deal Brexit is een doemscenario, omdat het dan duurder wordt om onze planten over de grens te krijgen. We weten ook niet precies hoe de controles zullen gaan. Planten zijn versproducten. Ze bederven gelukkig minder snel dan groenten en fruit, maar vinden het natuurlijk niet leuk om lang in een donkere vrachtwagen te staan. Want wat vanmiddag bij ons bedrijf weggaat, wordt morgenochtend geleverd in Groot-Brittannië. Dat is een eis van onze klanten: vier grote retailers die samen voor tientallen miljoen euro's per jaar bij ons afnemen. In het hoogseizoen hebben zij gewoon iedere dag nieuwe planten nodig. De huidige Brexit-deadline valt op een gunstig moment, omdat het qua leveringen wat rustiger is in de herfst. Maar mocht het weer uitlopen, dan komt de kerstperiode eraan. Dat is in het Verenigd Koninkrijk een van de drukste perioden om planten te verkopen. Je wil dan niet dat spullen stilstaan bij de grens.

Ik ben bijna twee jaar geleden begonnen in mijn functie als commercieel verantwoordelijke voor het Verenigd Koninkrijk. Een van mijn taken is het in goede banen leiden van de Brexit. Daarvoor heb ik een speciaal team opgericht, met daarin managers uit alle gelederen van het bedrijf. Met hen hebben we ons voorbereid op alle mogelijke scenario's. We zijn daar klaar voor, hoewel er nog steeds veel vragen zijn over de details.

Ik zie de Brexit vooral als een logistiek probleem, niet als commercieel probleem. Belangrijk is dat we goed hebben gekeken naar hoe onze export verloopt naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie, zoals Noorwegen en Zwitserland. Ons bedrijf is al goed ingespeeld op het importeren naar zogeheten derde landen, dus in grote lijnen weten we al wat daarbij komt kijken. Maar ondernemers die daar helemaal geen ervaring mee hebben, raad ik wel aan eens naar een niet-EU-land te exporteren, bij wijze van test. Om voorbereid te zijn hebben we veel meetings gehad met het Kwaliteits Controle Bureau (KCB), dat controles uitvoert voor de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. We hebben daar ook een testdag gehad, om te kijken of het KCB de verwachte extra controles aan de Nederlandse kant kan behappen. Ik heb er vertrouwen in dat het aan de Nederlandse zijde goed gaat komen: de samenwerking met de instanties is prima.

Ook hebben we een jaar geleden een speciale internationale douanestatus aangevraagd, het zogeheten AEO-certificaat. In ruil voor dit certificaat voldoen wij aan extra veiligheidscriteria en bieden we de Douane veel transparantie in ons bedrijf. Hierdoor verloopt de controle aan de grens mogelijk sneller. Ik weet nog niet wat het certificaat ons oplevert bij een Brexit, maar ik wil alles hebben gedaan wat mogelijk is.”

De invloed van Brexit op persoonsgegevens

Zijn de Britten eenmaal vertrokken uit de Europese Unie, dan heeft dat óók gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens. Daar weet Aleid Wolfsen, voorzitter Autoriteit Persoonsgegevens (AP), alles van.

Na Brexit behoort het Verenigd Koninkrijk niet meer tot de Europese Unie. Wat zijn de gevolgen voor de doorgifte van persoonsgegevens?

“Dat is afhankelijk van de onderhandelingen tussen het VK en de EU. Als er een deal wordt gesloten, zullen de gevolgen voor de doorgifte van persoonsgegevens de komende tijd waarschijnlijk gering zijn. Komt er geen deal, dan merken we dat direct. In het ‘no deal’-scenario geldt namelijk dat de doorgifte van persoonsgegevens vanuit de EU naar het VK op basis van EU-recht een internationale doorgifte is naar een niet-EU-land. Dit is geregeld in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG, red.). Omdat wij in Nederland én in de EU waarde hechten aan de bescherming van onze privacy, is in de AVG namelijk vastgelegd dat er goede waarborgen moeten zijn als organisaties persoonsgegevens vanuit de EU doorgeven naar een organisatie in een niet-EU-land. Deze waarborgen moeten door organisaties in acht worden genomen als zij gegevens doorgeven aan het VK en er geen deal is gesloten. Maar voor het zover is: de AP overlegt met zowel de Britse privacytoezichthouder als de andere Europese privacytoezichthouders binnen de European Data Protection Board (EDPB), het samenwerkingsverband van de Europese privacytoezichthouders. We overleggen over de vraag hoe organisaties zich zo goed mogelijk kunnen voorbereiden op de gevolgen van een no-deal Brexit. Zo hebben we een informatiefolder opgesteld die organisaties helpt om zich voor te bereiden op de gevolgen van een no-deal Brexit. Deze folder is te vinden op onze website en op de website van de EDPB.”

Op welke bedrijven en organisaties zijn deze gevolgen van toepassing?

“De Brexit heeft gevolgen voor alle bedrijven en organisaties in Nederland die persoonsgegevens doorgeven aan het VK. Met het wegvallen van grenzen binnen de EU, waaronder de grenzen voor dataverkeer, is er een grote toename geweest van doorgifte van persoonsgegevens tussen de EU-landen. Ook tussen Nederland en het VK. Dit betekent dat veel organisaties zullen worden geraakt door de Brexit en dat de gevolgen hiervan niet beperkt zijn tot bijvoorbeeld multinationals. Denk aan Nederlandse bedrijven die ook een vestiging in het VK hebben. De kans is zeer groot dat er persoonsgegevens worden uitgewisseld tussen deze verschillende vestigingen. Bij een no-deal Brexit zal sprake zijn van een internationale doorgifte. Ook wanneer een bedrijf zelf niet actief is in het VK, maar gebruik maakt van de diensten van een bedrijf in het VK, is dit het geval. Denk bijvoorbeeld aan een bedrijf dat

“Ook wanneer een bedrijf niet actief is in het VK, maar gebruik maakt van een bedrijf in het VK, is er sprake van internationale doorgifte”

bepaalde onderdelen van haar administratie heeft uitbesteed aan een dienstverlener in het VK. Of een Nederlandse organisatie die gebruik maakt van een cloud provider daar. Het is daarom belangrijk dat organisaties op tijd nadenken over de vraag of zij persoonsgegevens doorgeven aan het VK.”

Welke regels voor het doorgeven van persoonsgegevens gelden er precies bij een no deal?

“De AVG biedt verschillende opties voor het doorgeven van persoonsgegevens aan het VK. Denk in eerste instantie aan het gebruiken van zogenoemde modelcontracten voor gegevensbescherming. Deze modelcontracten zijn opgesteld door de Europese Commissie en bieden een passende waarborg voor het doorgeven van persoonsgegevens vanuit de EU naar een niet-EU-land. Als een Nederlandse en Britse partij samen een modelcontract afsluiten, kunnen op basis daarvan ook in geval van een ‘no deal’ gegevens worden doorgegeven aan het VK. Omdat de ontwikkelingen rondom de Brexit zich in rap tempo opvolgen, kan dit voor bedrijven en organisaties een snelle oplossing zijn, zoals ook is benadrukt door de EDPB. Naast de modelcontracten zijn er ook andere mogelijkheden om persoonsgegevens na de Brexit door te geven aan het VK. Zo kunnen concerns bijvoorbeeld gebruikmaken van zogenoemde bindende bedrijfsvoorschriften (Binding Corporate Rules, BCR's), al zullen zij die instrumenten eerst moeten voorleggen aan de AP. De AP moet vervolgens haar voornemen tot goedkeuring voorleggen aan de EDPB in Brussel. Een vraag die wij regelmatig krijgen, is of de Europese Commissie na de Brexit een zogeheten adequaatheidsbesluit zal nemen ten aanzien van het VK. Op basis van een adequaatheidsbesluit kunnen persoonsgegevens namelijk eenvoudig worden doorgezet naar een land buiten de EU. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de Verenigde Staten, waaraan gegevens kunnen worden doorgegeven op basis van het zogenoemde Privacy

Shield-adequaateitsbesluit. Op dit moment weten wij echter niet of, en op welke termijn er na de Brexit een adequaatheidsbesluit voor het VK komt. Het is namelijk aan de Europese Commissie om dit proces te starten. In de praktijk kost het meestal de nodige tijd om een adequaatheidsbesluit vast te stellen, minimaal een aantal maanden. Dit komt omdat de Europese Commissie moet bekijken of de bescherming van persoonsgegevens in het desbetreffende land gelijkwaardig is aan de Europese privacyregels. Hoewel in het VK op dit moment natuurlijk dezelfde Europese privacyregels gelden, kan dit na de Brexit anders worden. Een uitgebreid overzicht van de mogelijkheden voor het doorgeven van persoonsgegevens aan het VK is te vinden op onze website. Hier zijn bijvoorbeeld ook de modelcontracten van de Europese Commissie en de informatiefolder van de EDPB te vinden.”

Hoe kunnen organisaties die persoonsgegevens uitwisselen met het VK zich het beste voorbereiden? Kunnen ze nu al stappen zetten?

“Organisaties kunnen zich nu al voorbereiden op de Brexit. Sterker nog, zij moeten eigenlijk al bezig zijn met hun voorbereidingen. De allereerste stap is het in kaart brengen van eventuele gegevensstromen naar het VK. Dit kunnen zij nu al doen en dat zouden ze al moeten doen. De AVG verplicht organisaties namelijk ook nu al om helder te hebben welke persoonsgegevens zij precies verwerken en met wie deze persoonsgegevens precies worden gedeeld. Zodra duidelijk is welke gegevens zij doorgeven aan het VK, kunnen zij kijken welk instrument het beste in aanmerking komt voor het doorgeven van deze persoonsgegevens na een no-deal Brexit. Voor veel organisaties zal dit een modelcontract zijn omdat dit de snelste oplossing biedt, maar er zijn - zoals gezegd - meer opties. Organisaties moeten er vervolgens voor zorgen dat het gekozen instrument op tijd klaar is voor gebruik en zullen hierover ook transparant moeten zijn. Dit betekent dat zij hun privacyverklaring moeten aanpassen, zodat bijvoorbeeld klanten op de hoogte zijn van de nieuwe situatie. Omdat de politieke ontwikkelingen zich snel opvolgen, is het voor organisaties uiteraard lastig om te bepalen waar zij nu precies aan toe zijn.

De genoemde stappen kunnen zij nu al zetten en zich dus zo goed mogelijk voorbereiden. Hierdoor kunnen zij ook op tijd inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

Kunnen Nederlandse organisaties na een no-deal Brexit nog wel gegevens uit het VK ontvangen?

“Dit is afhankelijk van de Britse regelgeving na Brexit. De Britse regering heeft tot nu toe echter steeds gezegd dataverkeer vanuit het VK naar de EU te zullen blijven toestaan. Dit is ook wat de Britse privacytoezichthouder, met wie wij doorlopend contact hebben, steeds aangeeft. De AP zal nieuwe ontwikkelingen op dit gebied natuurlijk zo snel en goed mogelijk communiceren.”

Heeft u de indruk dat Nederlandse organisaties dit probleem al voldoende onderkennen en bezig zijn met voorbereidingen?

“De Brexit houdt ons allemaal natuurlijk bezig. Dat merken wij bij de organisaties die met vragen bij ons komen. Wij merken ook dat het aantal vragen toeneemt zodra sprake is van nieuwe ontwikkelingen in het VK. Aandacht hebben voor de Brexit is echter niet hetzelfde als het treffen van concrete voorbereidingen. Hoewel veel organisaties hier al wel over nadenken, denk ik dat bij een groot aantal bedrijven en organisaties nog winst te behalen is. Veel bedrijven stellen zich afwachtend op, wat gezien de veranderlijke politieke ontwikkelingen best begrijpelijk is. Het voorbereiden op een no deal-Brexit kost echter tijd en organisaties kunnen deze voorbereidingen niet pas starten als een no-deal Brexit uiteindelijk werkelijkheid wordt. Vooral het in kaart brengen van gegevensstromen naar het VK en het selecteren van een geschikt instrument voor het continueren van deze gegevensstroom in geval van een no-deal Brexit zijn stappen die organisaties nu al moeten nemen. Als toezichthouder heb ik natuurlijk begrip voor de lastige situatie waarin organisaties zich bevinden. Het is een situatie zonder precedent die grote gevolgen heeft in vele sectoren van de samenleving. Maar uiteindelijk moet natuurlijk wel de wet worden nageleefd, ook de privacywet. Wij helpen door organisaties zo goed mogelijk te informeren over de gevolgen van een no-deal Brexit en de opties die zij hebben.”

Waar kan ik nadere informatie en hulp vinden?

Op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens is meer informatie te vinden, waaronder een folder met een concreet stappenplan voor het voorbereiden op een no-deal Brexit. Vind je het antwoord niet op de website? Dan kun je op werkdagen bellen met het Informatie- en Meldpunt Privacy via telefoonnummer 088 - 1805 250.

Functionarissen Gegevensbescherming kunnen hun vraag mailen aan FG@autoriteitpersoonsgegevens.nl.

BREXIT SPECIALS

Track & Trace met Brexit

Check op checkjebrexit.nl of brexitloket.nl of je goed bent voorbereid op Brexit. Ontdek welke stappen jouw transport of dienst doorloopt wanneer Brexit een feit is. Kom jij aan de overkant van het kanaal? Waar stukt je transport of dienst en hoe kun je dit voorkomen? Krijg inzicht in de obstakels waar jouw bedrijf of organisatie mee te maken krijgt - en wat je daaraan kunt doen.

TRACK & TRACE met BREXIT

Podcasts: Brexit Wake-Up Calls

Zie jij door de bomen het Brexit-bos niet meer? Luister dan vanaf eind september naar de serie Brexit-podcasts op [NUondernemen \(nu.nl/brexit-wakeup-call\)](https://nu.nl/brexit-wakeup-call). Ontdek wat verschillende ondernemers doen om zich voor te bereiden op Brexit. Luister naar tips van experts. Ontdek nieuwe oplossingen, maar ook kansen.

“Als het moment daar is moet je voorbereid zijn”

Peter Verbaas is Brexitcoördinator bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en is dag in, dag uit in gesprek met bedrijven over hoe zij zich kunnen voorbereiden.

“Van groot belang bij een Brexit: de export moet draaiende worden gehouden. Maar dat mag niet ten koste gaan van de veiligheid. Daarom is ons devies: safety first. De NVWA is vooral een risk-based toezichthouder. Een Brexit zorgt voor nieuwe werkzaamheden. Belangrijk is het zo snel mogelijk opleiden van genoeg dierenartsen, zodat er straks geen tekort ontstaat, en dingen - tijdelijk - anders prioriteren.

Bij een harde Brexit zou het logistieke proces zomaar een tijdje chaotisch kunnen verlopen in de zeehavens aan een of beide zijden van het kanaal. Daarom is het wellicht verstandig om in de week na de Brexit niet met dieren te reizen. We kunnen het niet verbieden, maar met alle onzekerheid is het voor het dierenwelzijn beter om het zekere voor het onzekere te nemen en de reis uit te stellen zodat je daarna goed voorbereid op weg kunt. De Brexit brengt nu eenmaal veel onzekerheid met zich mee. Maar daar moet je je niet achter verschuilen. We spreken bedrijven die zeggen: “Je snapt wel dat wij met onze maatregelen wachten tot de laatste week, toch?” Maar

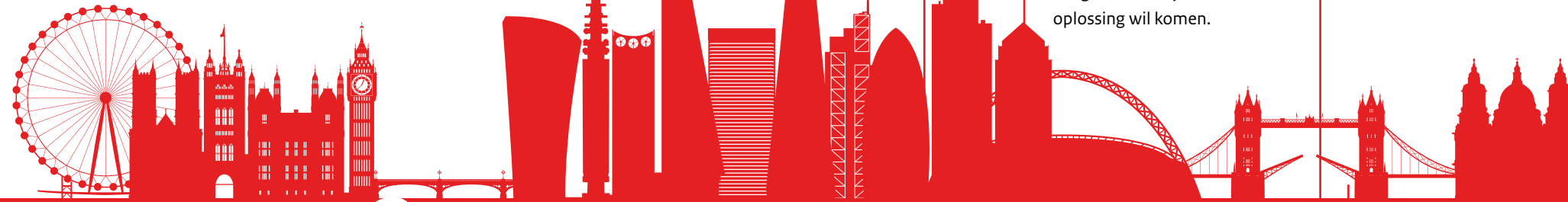
één ding kan ik je vast meegeven: in de laatste week voor de Brexit kunnen wij niet iedereen meer helpen. Als het uur daar is, moet je voorbereid zijn. Daarom is het goed om te kijken welke voorbereidingen je al wel kunt treffen. Die hoeven niet veel geld te kosten. Meld je bijvoorbeeld alvast aan voor registratie op eCERT.nl en zorg dat er een direct uitvoerbaar actieplan ligt. Die kleinere investeringen kun je nu alvast doen.

Naast toezichthouder lijken we ook opleidingsinstituut en moderator geworden voor bedrijven in Nederland. Dat is niet onze rol, maar dat is nu van algemeen belang. Communicatie, communicatie, communicatie: dat lijkt een van de grootste uitdagingen te zijn voor bedrijven. Wij helpen bedrijven daarom echt met elkaar te praten, zodat ze kunnen identificeren waar in de keten precies de eventuele moeilijkheden zitten. We doen dit in reguliere en extra overleggen met het bedrijfsleven en bijvoorbeeld sectorpresentaties.

Deze voorlichting brengt veel extra werk met zich mee. Wij hebben experts in huis die al jarenlang in het vak zitten en daarom goed mee kunnen denken over de strategische processen. Maar dat doen zij naast hun reguliere werk. De Brexit-voorbereidingen leggen druk op onze organisatie en die werkdruk houdt langer aan bij ieder uitstel. Iedereen moet een tandje bijzetten.”

BREXIT TIJDLIJN

2017

2018

2019

23 juni 2016
Het Brexit-referendum vindt plaats in het Verenigd Koninkrijk. De meerderheid (51,89%) van de kiezers stemt voor uittreding van het VK uit de Europese Unie.

29 maart 2017
Het VK stelt Artikel 50 in werking. Hiermee kunnen de onderhandelingen over de uittreding van start. Daar is twee jaar de tijd voor.

19 juni 2017
Start van de eerste fase van de onderhandelingen tussen de EU en het VK.

8 december 2017
De EU en het VK bereiken een voorlopig akkoord over burgerrechten en de financiële afwikkeling van Brexit.

De 27 EU-landen stellen vast dat er voldoende voortgang is geboekt in de 1^e fase.

15 december 2017
De 27 EU-landen stellen vast dat er voldoende voortgang is geboekt in de eerste fase; de tweede onderhandelingsfase mag van start. In deze fase worden de onderhandelingen over het terugtredingsakkoord uitgebreid met gesprekken over een overgangsfase en een verkenning van de toekomstige relatie tussen de EU en het VK.

19 maart 2018
De EU en het VK bereiken een voorlopig akkoord over onder andere een overgangsfase tot 31 december 2020, waarin alle EU-regels blijven gelden. Voor de grens tussen Ierland en Noord-Ierland worden voorlopige afspraken gemaakt.

13 november 2018
De Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk bereiken een voorlopig akkoord over de afspraken over Brexit.

25 november 2018
De regeringsleiders van de EU-landen stemmen in met het voorlopig Brexit-akkoord.

15 januari 2019
Het Britse parlement wijst het voorlopig akkoord af. Nu moet de Britse regering aangeven hoe zij tot een oplossing wil komen.

12 maart 2019
Het Britse parlement wijst het voorlopig akkoord voor de tweede keer af. Opnieuw moet de Britse regering aangeven hoe zij tot een oplossing wil komen.

20 maart 2019
De Britse premier May heeft de EU verzocht om een uitstel van de Brexit-datum tot 30 juni 2019. De overige 27 EU-landen moeten het verzoek eerst nog unaniem goedkeuren. Dit verzoek tot uitstel betekent echter niet dat een 'no deal' nu is uitgesloten.

21 maart 2019
De 27 EU-landen die overblijven na de Brexit zijn bereid het Verenigd Koninkrijk uitstel te geven van Brexit. (De eerder geplande datum van de Brexit was 29 maart 2019.) Als het Britse Lagerhuis uiterlijk op 29 maart alsnog akkoord gaat met het terugtredingsakkoord, dan volgt uitstel tot 22 mei, zodat er genoeg tijd is alle benodigde wetten door te voeren. Als het Britse Lagerhuis het akkoord niet goedkeurt, krijgt het VK uitstel tot 12 april.

29 maart 2019
Het Britse Lagerhuis keurt het terugtredingsakkoord voor de derde keer af. Het VK heeft tot uiterlijk 12 april 2019 de tijd om te laten weten wat het nu wil doen:

- het terugtredingsakkoord alsnog goedkeuren;
- opnieuw uitstel vragen;
- Brexit intrekken; of
- de EU verlaten zonder deal.

31 oktober 2019
De nieuwe deadline voor Brexit.

6 september 2019
Het Britse parlement neemt een wet aan die de Britse regering verplicht om uitstel van Brexit aan te vragen als op 19 oktober geen akkoord met de EU is bereikt.

23 mei 2019
Het VK neemt deel aan de Europese verkiezingen.

10 april 2019
De 27 EU-lidstaten die overblijven na Brexit verlenen opnieuw uitstel aan het Verenigd Koninkrijk; nu tot en met uiterlijk 31 oktober 2019. Het VK moet dan wel deelnemen aan de verkiezingen voor het Europees Parlement, die worden gehouden vanaf 23 mei.

Brexit zit Verhuisbedrijf Henneken niet in de weg

Lauwrens de Jong is goed voorbereid op Brexit. ‘Voor zover dat kan.’ De Jong is directeur van Verhuisbedrijf Henneken, dat vooral verhuist naar het Verenigd Koninkrijk: het bedrijf steekt iedere week het Kanaal over. De Douane is voor de onderneming de belangrijkste verandering, “en dat is waar we invloed op kunnen uitoefenen”, zegt De Jong.

Henneken had tot nu toe niets met de Douane te maken, “je rijdt zo de ferry op en af, of de tunnel in en uit”. Het bedrijf begon in 1870 met binnenlandse verhuizingen. In de jaren tachtig werkte Henneken veel samen met het ministerie van Defensie, voor Europese verhuizingen. Een sterk netwerk in Engeland maakte het bedrijf hier marktleider. Meteen na het Brexit-referendum zag De Jong zich genoodzaakt alles te leren over de douaneformaliteiten. “We hebben douanesoftware aangeschaft, waarmee we straks zelf de invoer- en uitvoeraangiften doen. Het opleiden van mensen om met dit programma te werken is een van de belangrijkste inspanningen geweest.”

Verhuisbedrijf Henneken wordt hiermee zijn eigen douaneagent. Een tussenpersoon tussen iemands te verhuizen spullen en de Douane. “Er gaat een enorme toestroom komen aan mensen die een douaneagent nodig hebben. Dat willen wij graag voor ze zijn. We regelen dan natuurlijk alle administratie, maar ook parkeervergunningen, assistentie, en de opslag van spullen.” De extra taak is haalbaar voor het bedrijf, omdat Henneken maar met één soort goederen werkt. “We hoeven niet over alle te vervoeren spullen kennis te hebben. Douaneagent worden bespaart ons straks veel kosten. Ook zijn we minder afhankelijk van derde partijen en is het risico dat een verhuizing niet doorgaat kleiner.”

Groter stuk van de koek

“Wij zijn marktleider in het Verenigd Koninkrijk, en hoewel dit betekent dat we niet zomaar een andere markt kunnen betreden, geeft het ons ook een belangrijk voordeel. De koek zal kleiner worden, maar wij krijgen een groter stuk. Andere verhuisbedrijven zullen het Verenigd Koninkrijk door de extra formaliteiten sneller links laten liggen, wij zijn juist expert in alles wat met dit land te maken heeft.”

En De Jong ziet nog meer mogelijkheden. “Als douane-expert kunnen wij ook Engelse verhuisbedrijven helpen die vragen hebben over een verhuizing naar Nederland. En van bedrijven die maar een paar keer per jaar in het Verenigd Koninkrijk komen, kunnen wij verhuizingen uit handen nemen. Zo proberen we juist commercieel iets te halen uit de Brexit.”

“Niemand zit op een blokkade van de Rotterdamse haven te wachten”

Geert Meijer is teamleider Douaneteam. Momenteel wordt hij ingezet om nieuwe douaniers op te leiden.

“Ik moet eerlijk zeggen: al die jonge mensen, het is verfrissend. De douanediens is redelijk vergrijsd, ook ikzelf. Ik werk hier al 40 jaar. Voor de oudere generatie was het even een schok, al die jonge, nieuwe mensen, maar uiteindelijk is het alleen maar goed. Het is belangrijk om niet op de automatische piloot te gaan werken.

Van alle nieuw aangenomen werknemers komen er zo’n 230 naar de Rotterdamse haven. Die komen allemaal via mij binnen. We hebben ze allemaal hard nodig, vooral als er een no-deal Brexit komt. De werkelijke impact van de Brexit wordt pas duidelijk als het zover is, maar we rekenen in ieder geval op veel opstoppen. Als er een ferry met 200 vrachtwagens aankomt, en je moet vijf tot tien minuten rekenen per vrachtwagen, dan kun je je voorstellen dat de zooste vrachtwagen laat weg is. Terwijl daar misschien wel bederfelijke goederen in zitten. We zullen de regels moeten handhaven, maar het gaat lastig worden.

Niemand zit erop te wachten dat de Rotterdamse haven geblokkeerd wordt, ook de politie en Verkeer en Waterstaat niet. Iedereen is daarom druk bezig met scenario’s verzinnen om dit op te lossen. Maar je kunt van alles verzinnen, de werkelijkheid is waarschijnlijk net anders. Zonder alle nieuwe mensen zou het ons nooit lukken. We hebben mensen zoals Angelique echt nodig.”

“Bij een no deal is het alle hens aan dek”

Angelique Smerdzinski is douanier in opleiding bij de Rotterdamse haven.

“Als het een no-deal Brexit wordt, is het alle hens aan dek bij de ferry’s. Er zijn in totaal 928 mensen speciaal aangenomen voor de verwachte drukte door de Brexit, onder wie ik. Ik heb altijd bij de Douane willen werken en dankzij de Brexit heb ik nu mijn droombaan. Het grootste gedeelte van deze nieuwe mensen is aangenomen voor de Douane bij de haven van Rotterdam. Er zullen op jaarbasis dan meer dan 10.500 extra schepen moeten worden gecontroleerd.

Wij zijn de dichtstbijzijnde bureaus van het Verenigd Koninkrijk. Bij IJmuiden en Hoek van Holland staan nu niet veel douaniers. Ook dat worden straks drukke posten waar 24/7 personeel aanwezig moet zijn. Bedrijven moeten allerlei nieuwe formaliteiten gaan regelen. Maar zo’n 72.000 Nederlandse ondernemers hebben nog geen ervaring met het doen van douaneaangifte. Hierdoor krijgen wij ook 40 procent meer werk. Vooral bij een no-deal Brexit, dan zijn bedrijven misschien nog niet van alle nieuwe regels op de hoogte en kan het erg druk worden in de haven. Daarom hebben we ook extra ruimtes ingericht; om de drukte te kunnen accommoderen. Denk hierbij aan extra parkeerterreinen en opslag van goederen.

Er heerst veel onzekerheid. Maar als de Brexit niet doorgaat, of lang uitgesteld wordt, dan komen wij - de 928 nieuwe mensen - gelukkig niet op straat te staan. De gemiddelde leeftijd van douaniers is 55 jaar, dus er is vraag naar een nieuwe, jonge groep opgeleide mensen. Momenteel hopen we vooral dat er gauw een beslissing genomen wordt. We zijn met genoeg mensen, laat ze maar komen!”

Doe je zaken met het Verenigd koninkrijk?

Bereid je dan nu voor op Brexit!

1

Zorg dat je over een EORI-nummer beschikt

Een EORI-nummer is een identificatienummer. Dit heb je nodig als je zaken doet met de Douane.

2

Zorg dat je aangifte kunt doen in de systemen van de Douane

Meld je aan bij een douane-expediteur of haal de benodigde software in huis.

3

Vraag een Registratie elektronisch berichten-verkeer aan als je zelf aangifte doet

Voor ieder aangiftesysteem gelden andere voorwaarden. Daarom heb je voor elk systeem een aparte registratie nodig.

En kijk ook naar het volgende:

?

Keuringsplichtig

Regel de juiste certificaten bij de NVWA en ILT.

Aanvullende douaneregelingen of vergunningen?

Controleer of deze op jou van toepassing zijn.

Meteen regelen?

Lees op www.douane.nl/brexit wat jij kunt doen

Hulp nodig bij stap 1, 2 of 3?

Neem contact op met de **Nationale Helpdesk Douane** 088 156 6655

Top 10

Grootste valkuilen

- 1 Denken dat jouw bedrijf of instelling niet geraakt wordt door Brexit. Ook als je niet direct zakendoet met het VK: misschien doen jouw onderaannemers en toeleveranciers dat wel.
- 2 Verwachten dat je transporteur zorgt voor alle formaliteiten. Want weet je dit wel zeker? Checken is beter.
- 3 Niet checken of jouw goederen in groupagevervoer zitten en of je goederen wellicht vertraging oplopen doordat je 'medepassagiers' het niet goed hebben geregeld.
- 4 Erop rekenen dat Brexit weer wordt uitgesteld. Dat is namelijk helemaal niet zeker.
- 5 Niet onderzoeken of Brexit ook kansen biedt voor jouw bedrijf. Wellicht zijn er ook voordelen te behalen als het VK straks geen EU-land meer is.
- 6 Te lang wachten met het inschakelen van een expediteur. Er zijn al expediteurs die geen nieuwe klanten meer aannemen.
- 7 Nalaten om je contracten en verzekeringen te checken. Misschien verandert Brexit iets, bijvoorbeeld jouw aansprakelijkheid.
- 8 Geen EORI-nummer aanvragen bij de Douane. Als Brexit een feit is, kan dit langer duren omdat iedereen tegelijk een nummer aanvraagt. Aanvragen is nu nog zo gebeurd en is kosteloos.
- 9 Niet checken welke btw-gevolgen er voor jouw bedrijf zijn. Die zijn er namelijk wel.
- 10 Deze lijst met tien valkuilen niet lezen omdat je denkt dat je toch wel goed bent voorbereid.

BREXIT-BOEKEN

VOOR ALS JE JE VERDER IN WILT LEZEN

Ach, Engeland (Nederlands)
Peter Brusse

Peter Brusse behandelt op een luchtige manier de Engelse geschiedenis en betreft daarbij de banden met de Hollandse en later Nederlandse geschiedenis. Hij toont daarmee de (wederzijdse) banden van Engeland met het continent, die de eiland-bewoners die zich nu van het vasteland willen losweken zich blijkbaar onvolledig hebben gerealiseerd. In de ondertoon van de schrijver proef je zijn liefde voor Engeland.

Brexit: What the Hell Happens Now? (Engels | Ebook)
Ian Dunt

Dit boek staat vol diepte-interviews met verschillende experts. Zo krijg je veel verschillende inzichten in de mogelijke vormen van Brexit, de verwevenheid van het VK met de EU en de problemen die een no deal kunnen opleveren.

Brexit Cartoons (Engels)
Penguin Books

Nooit eerder in de geschiedenis is het voorgekomen dat een land uit de EU wil stappen. Dat blijkt een goudmijn voor cartoonisten. Dit boek laat met typisch Britse humor de Brexit zien. Zowel de kant van de Brexiteers als die van de remainers wordt belicht; voor en tegen dus. Het is niet zozeer een boek vol weetjes, maar wel een boek dat je vermaakt. Een prettige afleiding tussen de serieuze voorbereidingen die je nog moet doen.

Brexit. How Britain left Europe (Engels)
Denis MacShane

Hoe kon er op 23 juni 2016 voor de Brexit worden gestemd? In dit boek gaat de auteur op zoek naar het antwoord. Het boek heeft sinds de eerste druk een update gehad, aangezien er veel veranderd is.

EEN TIP VOOR
TUSSEN HET
LEZEN DOOR

Geregisseerd door: Toby Haynes.
Met: Benedict Cumberbatch,
Lee Boardman en Mary Antony

Brexit: The Uncivil War (2019) - Netflix
Verenigd Koninkrijk
Biografie/Drama 90 minuten

'Brexit: The Uncivil War' volgt Dominic Cummings, de campagneleider en het grote brein achter Vote Leave tijdens de Brexit-campagne. Vanuit het oogpunt van de grotendeels onbekende strategen in zowel het leave- als remain-kamp wordt de campagne uitvoerig belicht. Een campagne die een van de meest onverwachte resultaten in de politieke geschiedenis op zou leveren.

Brexit kan gunstig uitpakken voor het NEDERLANDSE VOETBAL

In de laatste finale van de Champions League stonden twee Engelse teams tegenover elkaar, met in de basisopstelling van finalist Liverpool de Nederlanders Georgino Wijnaldum en Virgil van Dijk. Na Brexit wordt het misschien moeilijker voor Nederlandse voetballers om bij Engelse clubs te spelen. Wat gaan spelers en clubs hiervan merken? Zien we dan geen Nederlanders meer in de Engelse Premier League?

De transfermarkt voor voetballers sloot op maandag 2 september. Het kan de laatste transferperiode zijn geweest voordat het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie stapt. Maar volgens Serge Rossmesl hoeven Wijnaldum en Van Dijk zich geen zorgen te maken dat ze straks niet meer in het VK mogen voetballen en geen werkvergunning krijgen. De directeur van de Federatie van Betaald voetbal Organisaties (FBO) zegt dat het op de korte termijn niet zo'n vaart zal lopen. Maar voor jongere spelers die vanuit Nederland de stap naar de Engelse competitie willen zetten kan dit anders liggen. Rossmesl volgde een Brexit-workshop tijdens het Nationaal Export Event 2018. Werkgeversorganisatie FBO treedt op als belangenbehartiger van de Nederlandse clubs in het betaald voetbal: de clubs in de eredivisie en eerste divisie. Een van de taken van de FBO is informatievoorziening, ook over Brexit.

Gevolgen Brexit

Brexit kan Nederlandse clubs en voetballers op twee manieren raken:

- *Spelers uit het VK die in Nederland (willen) voetballen.*
- *Nederlandse spelers die in het VK (willen) voetballen.*

Om met die eerste te beginnen: er zijn weinig Britten als speler actief op de Nederlandse velden, vertelt Rossmesl. 'De clubs die wel spelers uit het VK onder contract hebben staan, hebben zich al vroeg bij ons gemeld. Hoe moeten wij omgaan met Brexit? Wat moeten we tegen onze speler(s) uit het VK zeggen?' Op de korte termijn verandert er voor deze spelers weinig. De Nederlandse overheid heeft namelijk een overgangstermijn ingesteld van 15 maanden vanaf Brexit. In die tijd houden Britten die vóór Brexit rechtmatig in Nederland verblijven hun recht op verblijf en werk en kunnen zij een definitieve verblijfsvergunning aanvragen. Voor Britse spelers die ná Brexit naar Nederland komen kan Brexit wel gevolgen hebben. Zij moeten voldoen aan de verblijfsvoorwaarden die ook voor andere niet-EU-burgers gelden. Spelers uit het VK krijgen dan ook de status van niet-EU-speler. Rossmesl legt uit dat in Nederland de regel geldt dat een niet-EU-speler een bepaald minimumsalaris moet verdienen en aan een kwaliteitscriterium moet voldoen: "Dat maakt het aantrekken van de meeste spelers uit het VK niet haalbaar of aantrekkelijk voor Nederlandse clubs."

Nederland 'exportland' voor jeugdspelers

Hoe zit dat met Nederlandse spelers die de oversteek willen maken naar de Britse competities? Rossmesl vindt Nederland 'als het gaat om jeugdspelers echt een 'exportland'. Met goede jeugdopleidingen leiden we veel spelers op, maar we zien ze ook vroeg naar het buitenland vertrekken. Voetballers van 15 en 16 jaar, die vaak nog in de A1 bij Ajax, PSV of Feyenoord spelen, maken al de overstap, met name naar Engeland.'

No-deal Brexit: minder jeugdspelers uit de EU naar het VK

Bij een no-deal Brexit krijgen ook Nederlandse voetballers die in het VK gaan spelen te maken met het einde aan het vrij verkeer van personen en goederen. Zij komen op gelijke voet te staan met niet-EU-spelers, zoals

“Nederland is als het om jeugdspelers gaat echt een exportland”

die er ook zijn in de huidige situatie, vóór Brexit. Volgens Rossmesl maakt dat het veel moeilijker voor Engelse clubs om Nederlandse of andere spelers uit de EU aan te trekken. 'Dat heeft te maken met de eisen voor een werkvergunning in het VK. Die zijn erg hoog, waarbij onder meer wordt gekeken naar de FIFA-ranking en het aantal gespeelde interlands.' Nog belangrijker is het FIFA-verbod om spelers onder de 18 jaar te transfereren. Dat kan na Brexit meespelen. Rossmesl legt uit dat vanwege het vrije verkeer van personen deze regel niet binnen de EU geldt voor spelers tussen de 16 en 18 jaar. "Voor het Nederlandse voetbal kan Brexit in dat opzicht gunstig uitpakken. Onze jeugdspelers kunnen dan tot hun 18e dus niet meer aangetrokken worden door Engelse clubs."

Blijft de Premier League de sterkste competitie?

Betekent Brexit dat de deur voor talentvolle voetballers uit de EU richting het VK gesloten is? Dat hangt in eerste instantie af van of het Verenigd Koninkrijk de EU met of zonder deal verlaat. Ook vanuit de Premier League wordt nog druk gelobbyd voor uitzonderingen. De positie van de Premier League als beste competitie ter wereld komt onder druk te staan als ze niet meer de sterren van de toekomst kunnen aantrekken. Rossmesl zegt dat ze de situatie voor leden goed in de gaten houden en de clubs informeren, onder meer via de kanalen van MKB Nederland. "Vanuit Engeland hoorden we dat Engelse clubs nog éénmaal een goede slag wilden slaan om talentvolle Nederlandse jeugdspelers aan te trekken. Vooralsnog lijkt dit mee te vallen."

Brexit Impact Scan

Vraag je je af wat de gevolgen van Brexit zijn voor jouw organisatie? Doe dan de [Brexit Impact Scan](#). Zo breng je in kaart waar je rekening mee moet houden.

Met digitale oplossingen kunnen we files bij de haven voorkomen

Brexit zorgt voor een nieuwe werkelijkheid in de logistieke keten tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Ineens hebben beide landen te maken met douaneformaliteiten. Alleen havens die zich hier goed op voorbereiden, behouden hun voorkeurspositie in het Europese speelveld.

Daarom zijn de Nederlandse havens op initiatief van het bedrijfsleven in 2018 met een programma gestart: het Port [Community System van Portbase](#), de non-profit-uitvoeringsorganisatie van de havenbedrijven van Rotterdam en Amsterdam. Het systeem biedt een oplossing voor Brexit in de Nederlandse havens, die voldoet aan alle Europese wetgeving. En nu is het tijd voor bedrijven om zich aan te sluiten.

Digitale grens

In de Nederlandse havens is de administratieve afhandeling van douaneformaliteiten van het inkomende en uitgaande containervervoer al jaren volledig geautomatiseerd via het Port Community System. Grote schepen die met duizenden containers internationaal varen op onder meer de Maas-vlakte gebruiken het Port Community System al jaren naar tevredenheid van alle betrokken partijen.

De havenondernemersorganisatie, belangenorganisaties, de Nederlandse Douane, de havenbedrijven, de ferry-operatoren en de shortsea-terminals hebben de handen ineen geslagen om samen met Portbase een ketenoplossing te ontwikkelen en het bestaande systeem aan te passen voor gebruik na Brexit. De grootste vertraging na een Brexit wordt namelijk veroorzaakt door het niet op orde hebben van de documenten die nodig zijn om goederen in of uit te voeren. In het Port Community System kan de hele keten 100 procent digitaal en geautomatiseerd gegevens verstrekken en douaneformaliteiten afhandelen. Dit versnelt het logistieke proces en voorkomt wachtrijen bij de grens.

Ter illustratie: een handmatige controle van documenten duurt gemiddeld vijf tot vijftien minuten, afhankelijk van de lading. Bij een geautomatiseerde afhandeling vindt de controle van goederen al van tevoren digitaal plaats. Een vrachtwagen die aankomt bij een terminal in de haven, merkt geen verandering in tijd ten opzichte van het huidige proces, waarin er helemaal geen douaneformaliteiten zijn.

Vlotte afhandeling en snelle doorstroom via Nederlandse havens

Het systeem hergebruikt alle gegevens optimaal. Dit zorgt voor minder fouten en een versnelling van het logistieke proces. Alle importerende en exporterende partijen minimaliseren bovendien hun aansprakelijkheid en administratieve last. De partijen hebben allemaal één werkwijze en gebruiken hetzelfde systeem. Dit verzekert een vlotte afhandeling van douaneformaliteiten en een snelle doorstroom via de Nederlandse havens.

Alle informatie gaat vóór de lading uit, zodat de opvolgende partij in de keten tijdig over de benodigde informatie beschikt. Zowel voor het shortsea- als ferryverkeer ontstaat een digitale ingang via Portbase voor alle terminals.

Iedereen moet meedoen

De samenwerking met de Douane is heel belangrijk in deze werkwijze. De Nederlandse Douane staat bekend als één van de beste ter wereld, vooral door de snelle afhandeling. Ook na Brexit is het uitgangspunt van de Douane: slim toezicht, met minimale inbreuk in de logistieke keten. Door gebruik te maken van het Port Community System wordt openthoud aan de grens voor vervoerders tot een minimum beperkt. Zowel voor de overheid als voor het bedrijfsleven is dit enorm waardevol. Het versterkt de concurrentiepositie van de Nederlandse havens. Maar om de ketenoplossing te laten werken, is het noodzakelijk dat alle partijen in de logistieke keten meedoen en zich voorbereiden. Zodat bedrijven ook in het geval van een no-deal Brexit op korte termijn snel goederen via de Nederlandse havens kunnen blijven vervoeren. Terminals stellen het gebruik van het Port Community System verplicht om files aan de grens te voorkomen. Vrachtwagens met een lading waarvan de douaneformaliteiten niet digitaal op orde zijn, komen de terminals niet op of af. Dit heeft gevolgen voor de bedrijfsprocessen van importeurs, exporteurs en logistieke dienstverleners en de terminals.

Bedrijven aan zet

De website Get Ready For Brexit (getreadyforbrexit.eu) is eind vorig jaar in het leven geroepen om bedrijven houvast te geven. Ieder bedrijf kan hier voor zijn sector vinden welke acties het moet ondernemen om na Brexit te kunnen handelen via de Nederlandse havens.

De Nederlandse havens zijn zo goed mogelijk voorbereid. Een goede digitale en fysieke infrastructuur maakt een snelle doorstroom via de Nederlandse havens mogelijk. Nu zijn de bedrijven aan zet.

1. Maak jouw bedrijf bekend bij de Douane en vraag een [EORI-nummer](#) aan.
2. Bepaal wie in jouw bedrijf de invoer-of uitvoeraangifte doet.
3. Spreek af wie in jouw bedrijf de douanedocumenten voormeldt bij Portbase (voormelden bij terminals verplicht).
4. Abonneer je bedrijf op de Portbase-services ([Melding Import Documentatie](#) en [Import Status](#) en [Melding Export Documentatie](#) en [Track en Trace Export](#)).
5. Controleer van tevoren of de terminal het douanedocument heeft ontvangen (geen document = geen vervoer).

IN 5 STAPPEN KLAAR VOOR BREXIT

IN DE NEDERLANDSE HAVENS

**GET READY
FOR BREXIT**

Snel via de Nederlandse havens

IMPORTEUR
EXPORTEUR

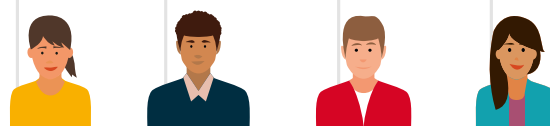
Stap 1. Maak je bekend bij de Douane
Nog geen relatie met de Douane? Maak daar zo snel mogelijk een EORI-nummer aan.
[Lees meer...](#)

IMPORTEUR
EXPORTEUR

Stap 2. Bepaal wie de in- of uitvoeraangiften doet
Doe je zelf aangifte bij de Douane of laat je dit over aan een expediteur of douaneagent?

IMPORTEUR
EXPORTEUR

Stap 3. Spreek af wie de douane-documenten voormeldt
Douanedocumenten voormelden via Portbase is na Brexit bij shortsea- en ferryterminals verplicht. Spreek dus goed af wie dit doet.

IMPORTEUR
EXPORTEUR

Stap 4. Abonneer je op de Portbase-services
Digitaal voormelden en het real-time volgen van jouw lading doe je via Portbase.
[Lees meer...](#)

VERVOERDER

Stap 5. Check vooraf of de terminal de douane-documenten heeft
Alleen een digitaal via Portbase voorgemelde lading kan de terminal op en af. Zonder documenten géén vervoer.

De reis van het ei

VAN NL NAAR HET VK

Nederland is een van de grote exporteurs van eieren in de Europese Unie. Ook het Verenigd Koninkrijk is een afzetmarkt voor Nederlandse eieren. Maar hoe krijg je een Nederlands ei naar onze burens na Brexit?

Controle

Legpluimveebedrijven (producenten van eieren) worden door de Nederlandse Controle Autoriteit Eieren (NCAE) gecontroleerd op een groot aantal punten die zijn vastgelegd in Europese en Nederlandse regelgeving. Naast algemene hygiëne-aspecten wordt specifiek gekeken naar de administratie van diervoeders, diergeneesmiddelen, diergezondheid, huisvesting, bestrijdingsmiddelen en afvalstoffen. De kwaliteit van de eieren wordt getest aan de hand van onderzoek en monsterneming.

Exportcertificaat

De legpluimveebedrijven leveren hun eieren meestal af aan pakstations. Voor de Nederlandse markt, maar ook voor export. Dit kan ook export zijn naar landen buiten de Europese Unie, waar het Verenigd Koninkrijk na de Brexit onder zal vallen. In dat geval is meestal een gezondheidscertificaat vereist. Die worden verstrekt door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Maar gezien de NCAE voor de eiersector is aangewezen als uitvoerende toezichthouder, maakt de NVWA bij het verstrekken van deze gezondheidscertificaten gebruik van de controles die door de NCAE worden uitgevoerd.

Voorcertificaat

Tegelijk met het aanvragen van een gezondheidscertificaat bij de NVWA (in het systeem e-CertNL) vraagt de exporteur een 'voorcertificaat' aan bij de NCAE. Dit voorcertificaat bevat dezelfde verklaringen die ook op het certificaat worden vermeld. De verklaringen verschillen per bestemmingsland. De NCAE controleert binnen twee dagen op locatie bij de aanvrager van het certificaat of de te exporteren partij aan de verklaringen voldoet. De NCAE controleert hierbij ook of het legpluimveebedrijf waarvan de eieren afkomstig zijn geregistreerd staat. Zo wordt gecheckt of de eieren wel onder toezicht van de NCAE geproduceerd zijn. Als de partij aan de eisen voldoet, geeft de NCAE het voorcertificaat af aan de aanvrager.

Certificaten indienen

De aanvrager voegt het afgegeven voorcertificaat bij de eerdere aanvraag van het gezondheidscertificaat en dient deze definitief in bij de NVWA. Dit kan door het voorcertificaat te uploaden bij de aanvraag in e-CertNL. De NVWA doet nog een eigen beoordeling van de aanvraag, waarbij onder meer wordt gekeken of de desbetreffende zending voldoet aan de dierziekte-eisen die het land van bestemming stelt. Als aan alle eisen is voldaan, geeft de officiële dierenarts van de NVWA het gezondheidscertificaat af.

Aangifte bij de Douane

Voordat de eieren mogen worden geëxporteerd moet ook bij de Douane aangifte worden gedaan. Zijn nog niet alle gegevens bekend? Of zijn bepaalde bewijsstukken, zoals het NVWA-gezondheidscertificaat, nog niet in het bezit van de aanvrager op het moment dat hij een aangifte ten uitvoer wil doen? Dan kan hij een zogenaamde vereenvoudigde aangifte ten uitvoer doen bij de Douane. Zijn wel alle gegevens bekend en bewijsstukken aanwezig, dan kan een standaardaangifte ten uitvoer gedaan worden. De Douane kan na het indienen van de aangifte ten uitvoer besluiten tot een controle vóór vertrek.

Douane-eisen

De Douane stelt eisen aan locaties waar douanecontroles worden uitgevoerd. Er moeten voldoende voorzieningen aanwezig zijn om een adequate douanecontrole te kunnen uitoefenen (bijvoorbeeld de aanwezigheid van laad- en lospersoneel, weeginstallatie en een heftruck). Verder moeten de douanemedewerkers onder veilige omstandigheden en conform de regels van de Arbeidsomstandighedenwet hun werk kunnen doen. De exporteur of dienstverlener die de aangifte ten uitvoer heeft gedaan moet een vervoersmiddel met de lading kunnen brengen en voor controle aan de Douane kunnen aanbieden.

Douane-proces

Om het douaneproces te kunnen starten is in ieder geval een EORI-nummer nodig. Met dit nummer kan men via douaneaangiftesoftware communiceren met de Douane. Op basis van de door de vervoerder (rederij/kapitein) ingediende 'mededeling van uitgaan', waarin ook het Movement Reference Number (MRN) staat, stelt het douanekantoor van uitgaan (daar waar de goederen de Europese Unie daadwerkelijk hebben verlaten) vast dat de goederen zijn uitgegaan en bevestigt dit douanekantoor het uitgaan aan het douanekantoor van uitvoer (daar waar de aangifte ten uitvoer is ingediend). Het douanekantoor van uitvoer bevestigt het uitgaan vervolgens aan de aangever (degene die de aangifte ten uitvoer heeft gedaan). De aangever kan hiermee de nul levering voor de BTW aantonen.

Verzenden maar!

Het exporterende bedrijf en diens serviceproviders zorgen ervoor dat de zending voor aankomst in het Verenigd Koninkrijk kenbaar wordt gemaakt bij de autoriteiten. Ook zorgen zij ervoor dat het Nederlandse gezondheidscertificaat tijdig en fysiek aan de overheid van het VK wordt overgedragen. Als de overheid van het VK dat wenst, kan zij het document en/of de zending fysiek inspecteren op een door hen erkende locatie.

Ketenproces van A t/m Z

Bij een no-deal Brexit komen er nogal wat stappen bij in dit proces. Dat geldt voor veel productsoorten en vergt meestal extra doorlooptijd in de keten. In de praktijk heb je bovendien vaak te maken met meer spelers in dit ketenproces, bijvoorbeeld je verpakkingenleverancier, wegtransporteur, de ferryterminal en de ferrymaatschappij. En, niet te vergeten, je klant! Het is dus belangrijk dat je met alle betrokkenen tijdig en goed afsprekt wie wat wanneer doet, onder welke voorwaarden en wie wat betaalt.

Na Brexit...

Voor export naar het VK na Brexit geldt vooralsnog dat het VK geen specifieke eisen stelt aan de import van eieren. De controle door de NCAE en de NVWA zal zich beperken tot het vaststellen dat de productie en het sorteren/verpakken van de eieren bij geregistreerde en/of erkende bedrijven heeft plaatsgevonden. Daarmee kan worden veiliggesteld dat de productie van de eieren onder toezicht plaatsvond. In de meeste gevallen kan deze vaststelling elektronisch gebeuren bij de aanvraag en zal een controle van de NCAE (en het afgeven van een voorcertificaat) niet noodzakelijk zijn. Maar let op: dit kan elk moment veranderen als het VK alsnog met extra eisen komt! Het is nog niet geheel duidelijk hoe de Engelse Belastingdienst, Her Majesty's Revenue & Customs (HMRC) en de FSA (Food Standards Agency) hun toezichtproces gaan inrichten. Na aankomst van de goederen is het gebruikelijk een invoer-, accijns- en btw-aangifte te doen in het land van aankomst.

De geschetste situatie is een voorbeeld. Een veelheid aan verschillende bedrijfskeuzes kunnen echter afwijkende processen creëren die ook binnen het wettelijk toegestane kader passen. De processen verschillen bovendien enigszins per type agrarisch goed. Het hier geschetste voorbeeld van een consumptie-ei is bijvoorbeeld alweer anders voor een broedei. Het verhaal dient als praktisch voorbeeld. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Dit artikel is tot stand gekomen in samenwerking met: NCAE, Douane en NVWA.

Radboudumc: “Onze hulpmiddelen zijn van levensbelang”

In het ziekenhuis moet altijd een voorraad zijn. Ook als die uit het Verenigd Koninkrijk komt, zeggen **Alex van der Putten** en **Mark Ligtvoet** van de inkoop- en bevoorradersketen van het Radboudumc in Nijmegen.

“Misgrijpen is geen optie,” zeggen Mark Ligtvoet en

Alex van der Putten. Ze werken allebei aan de inkoop en bevoorradersketen in het Radboud universitair medisch centrum in Nijmegen. Ook ziekenhuizen hebben te maken met de Brexit: zij importeren instrumenten, medicijnen en andere hulpmiddelen direct of indirect uit het Verenigd Koninkrijk. “In de supermarkt kun je het accepteren als iets een keer niet in het schap ligt. In het ziekenhuis kan iets niet op voorraad hebben het overlijden van een patiënt als gevolg hebben.”

Voorraad

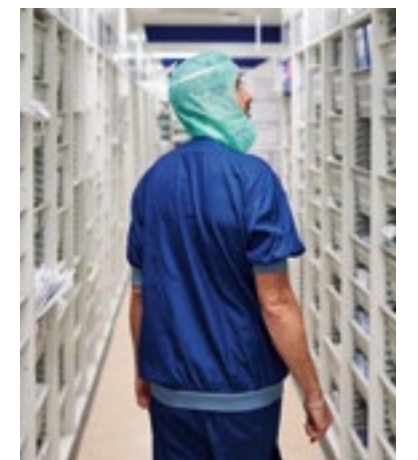
Gelukkig is tachtig procent van de ingrepen in het ziekenhuis van tevoren gepland. Voor deze operaties kunnen Ligtvoet en Van der Putten bepalen wat zij op voorraad moeten hebben. Twintig procent van de operaties is onverwacht, bijvoorbeeld als gevolg van een ongeluk. Hier spelen de twee zo goed mogelijk op in. “We kunnen met onze voorraad twee weken tot twee maanden overbruggen.” “Weinig spullen in deze voorraad komen rechtstreeks uit het Verenigd Koninkrijk,” vertellen ze. Van de 5.500 leveranciers zijn er maar rond de 100

Brits. Toch houdt het ziekenhuis de vinger aan de pols als het gaat om Brexit. “Veel leveranciers van onze leveranciers komen toch uit het Verenigd Koninkrijk.” Zo heeft één medisch implantaat veel onderdelen, en zijn hier dus veel verschillende fabrikanten bij betrokken. Het is voor de inkopers moeilijk om precies te weten welk onderdeel Engels is en welk niet.

Extra mankracht

Het ziekenhuis bereidt zich hierop voor. “We hebben een compleet overzicht van onze leveranciers en zorgen dat we constant contact met ze houden. We wijzen de leveranciers op het belang van een goede stroom van producten voor beide partijen. Ook delen we alle informatie over leveranciers met andere ziekenhuizen. Zo kunnen we elkaar helpen, mochten we een hulpmiddel bijvoorbeeld toch niet op tijd ontvangen.” De afdeling heeft ook extra mankracht ingezet. Want: “Als we problemen met leveringen niet kunnen voorkomen, zijn we in ieder geval voorbereid om snel te handelen.” Ook alle andere collega’s in het ziekenhuis zijn op de hoogte gebracht van wat Brexit met zich mee kan brengen. “Binnen het Radboudumc is een

groep in het leven geroepen die alle medewerkers informeert en zorgt dat iedereen voorbereid is.” Toch kunnen Ligtvoet en Van der Putten consequenties voor het dagelijks werk niet uitsluiten. Zo kunnen er operaties uitvallen. “Bij specialistische operaties is er soms maar één leverancier die een hulpmiddel kan leveren. Als die leverancier in het Verenigd Koninkrijk zit of bijvoorbeeld nog geen UK-certificaat heeft, is dat een risico. Daarom zorgen we dat de leveranciers ons altijd op de hoogte houden. En we moeten snel kunnen schakelen naar een alternatief, bijvoorbeeld uit een ander land. Wij hebben soms voorkeuren voor bepaalde materialen, maar boven alles staat het belang van de patiënt.”

Brexit zit PostNL International niet in de weg

Giseke Hopstaken, Director PostNL International, is al anderhalf jaar bezig met de voorbereiding op Brexit. “Onze dienstverlening houdt namelijk niet op bij de grens.”

“In februari 2018 zijn wij gestart met het voorbereiden op de verschillende mogelijke Brexit-scenario's. We hebben hierbij de focus gelegd op een no-deal Brexit, want dan zijn de gevolgen voor ons en onze klanten het grootst. PostNL is meer dan alleen een brieven- en pakkettenbedrijf in Nederland. Onze dienstverlening houdt namelijk niet op bij de grens. We wisselen dagelijks documenten en goederen uit met onze partners, ook met die in het Verenigd Koninkrijk.

Voor het verzenden en ontvangen van documenten zal er niet zoveel veranderen. Wel voor goederen. Klanten wordt gevraagd meer data te geven, zoals telefoonnummers en e-mailadressen, maar ook meer informatie over de inhoud van het pakket. Zo kunnen we de kwaliteit van de bezorging van goederen waarborgen. Zendingen moeten ingeklaard worden. Dat vereist meer handelingen en daarmee ook tijd. Bij een no-deal Brexit moeten onze IT-systemen van de ene op de andere dag aangepast worden. Denk hierbij ook aan kassa's op retailpunten, de technische koppelingen met bedrijven en sorteercentra. Al deze zaken hebben wij voorbereid. Zodra er zicht is op een no-deal Brexit moeten wij direct die switch kunnen maken. En dat kunnen we. Maar ook al is onze IT-infrastructuur aangepast, wij zijn alsnog afhankelijk van onze klanten die ook meer gegevens en formulieren aan zullen moeten leveren. Daarom zorgen wij ervoor dat we onze klanten tijdig informeren met nieuwsbrieven en via onze website. De Brexit zal impact hebben op de kosten die komen kijken bij import en export van goederen. Ook kunnen er vertragingen ontstaan bij grenzen en luchthavens. Daar heeft iedereen last van, dat kunnen wij ook niet verhelpen. Wel kijken we naar alternatieven om beloftes aan de klant waar te maken in deze situatie. De onzekerheid die de Brexit met zich meebrengt, is lastig. Het is belangrijk om de processen in je bedrijf door te lichten. Zo kun je identificeren waar aanpassingen gedaan moeten worden en wat zwakke schakels zijn.

Wij doen - en hebben gedaan - wat wij kunnen doen in onze bedrijfsprocessen om ons voor te bereiden, maar samenwerken is belangrijk. Daarom willen we zoveel mogelijk ondernemers ondersteunen. We zijn dan ook een 'Brexit Buddy', dat betekent dat we Nederlandse MKB-bedrijven actief informeren hoe zij zich kunnen voorbereiden op een Brexit. We zijn aanwezig op ondernemersevenementen, zodat ondernemers op een laagdrempelige manier met ons in gesprek kunnen. Er komt van alles op ze af. Samen kunnen we ervoor zorgen dat alles zo goed mogelijk verloopt. Wij bestaan al 220 jaar, zo'n grens gaat ons niet stoppen!”

“Met Brexit moet je nou eenmaal dealen”

Voor **Hans Paul Visscher**, directeur en eigenaar van het Zwolse bedrijf Wecovi, moest het nieuws dat Brexit er écht kwam ‘even indalen’. Zijn bedrijf handelt onder meer in schoonmaakmaterialen voor schoonmaakbedrijven en gastensets voor vakantieparken. Die levert hij ook aan het Verenigd Koninkrijk.

“Op de dag van het referendum leek de Brexit niet door te gaan. Toen ben ik gaan slapen. De volgende ochtend werd ik geconfronteerd met het nieuws: de Brexit kwam er dus wél. Ik realiseerde me dat dit gevolgen kon hebben. Meteen die maand zijn we in het bedrijf aan de slag gegaan; zo iets is te belangrijk om op zijn beloop te laten. Wij realiseren namelijk zo’n 10 procent van ons resultaat in het Verenigd Koninkrijk. We zagen gelukkig al heel vroeg in dat we tijdig moesten schakelen. Daarom hebben we ruim anderhalf jaar geleden een Brexit-scan gedaan binnen ons bedrijf. De vraag die we ons daarbij stelden: hoe worden wij getroffen in het slechtst denkbare scenario, waarbij het Verenigd Koninkrijk zonder afspraken uit de Europese Unie vertrekt? Hoe raakt dat ons, en hoe kunnen we de schade beperken? Er is nog steeds veel onduidelijkheid. Politieke ontwikkelingen zijn er voortdurend, maar tegelijkertijd gebeurt er niets. Feitelijk weten we nog niet veel meer dan ten tijde

van de referendumslag. We gaan dus nog steeds uit van een harde Brexit, waarbij geen vrij handelsverkeer meer mogelijk is. Zakendoen met het VK levert dan net zo veel rompslomp op als zakendoen met ieder ander land buiten de EU.

Wat we tot nu toe concreet hebben gedaan om ons voor te bereiden? We zijn een samenwerking aangegaan met een logistiek bedrijf dat een groot magazijn heeft in het Engelse Corby. Daar hebben we inmiddels goederen opgeslagen voor onze Britse klanten. We hebben weliswaar een Engelse verkoopvestiging, maar leverden rechtstreeks vanuit Nederland kleine hoeveelheden - pallets en losse verpakkingen - aan bedrijven in het VK. Nu sturen we volle vrachtauto’s naar Corby. Want als we iedere order los langs de Douane moeten loodsen, moeten we jaarlijks honderden, zo niet duizenden documenten invullen. Die formaliteiten beperken we nu tot ongeveer 25 leveringen.

Ook bereiden we ons IT-systeem voor op een naderende harde Brexit. Ik word niet zo snel zenuwachtig, dus ik sta er rustig in. Maar dat komt ook omdat ik voor ogen heb wat een Brexit kan betekenen. Daarom wil ik andere ondernemers adviseren vandaag nog te beginnen met anticiperen op de Brexit. Iedere dag die je langer wacht, is een dag minder voorbereiding.

Ik ben de tweedegeneratie-eigenaar van Wecovi, in 1997 heb ik het bedrijf van mijn vader overgenomen. Al in de jaren negentig deden we zaken met het VK, toen ook met een lokaal magazijn. Omdat het efficiënter was om vanuit ons logistiek centrum in Zwolle klanten in het VK te bedienen, hebben we dat magazijn in 2015 gesloten. Nu gaan we dus weer terug naar de oude situatie. Dat hoort bij ondernemerschap. Er komt iets als de Brexit op je pad, en daar moet je mee dealen.”

Zorg dat Brexit jouw bedrijf of instelling niet in de weg zit

Brexit heeft ook consequenties voor de zorgsector. Heb je al gecontroleerd of Brexit gevolgen gaat hebben voor jouw instelling of bedrijf? Hoe ziet bijvoorbeeld jouw leveringsketen van medicijnen of medische hulpmiddelen eruit? Komen er producten - of onderdelen daarvan - uit het Verenigd Koninkrijk? Heb je jouw douanepapieren op orde? Zijn je data-opslag en gegevensverwerking afhankelijk van het Verenigd Koninkrijk? Laat je niet verrassen: ga aan het werk met de uitslag van de Brexit Impact Scan en zorg dat Brexit jouw zorginstelling niet in de weg zit.

Stan Snijders is directeur bij Joerns Healthcare, een Amerikaans bedrijf voor medische hulpmiddelen zoals patiëntenliften, speciale matrassen en ander medisch meubilair. Het bedrijf heeft ook een locatie in Engeland. “Het personeel in Engeland zal minder te doen krijgen, in Nederland komt er juist meer werk.”

“Wereldwijd heeft Joerns Healthcare 1800 medewerkers, waarvan zestig werkzaam op onze locatie in Engeland. De productie van het medisch meubilair gebeurt momenteel in China, Mexico en de Verenigde Staten. Engeland dient voor ons voorsnog als assemblage- en doorvoerlocatie - en dat biedt flink wat uitdagingen als de Brexit doorgaat. Wij zijn daarom al ruim een jaar bezig met voorbereiding op de Brexit. Omdat wij ook een afdeling hebben in Engeland, krijgen wij er vanuit diverse hoeken mee te maken. Onze spullen zijn ‘UK made’: dat betekent dat ze daar geassembleerd worden. We zijn druk aan het uitzoeken hoe we dit gaan invullen bij een mogelijke Brexit. Voor bijvoorbeeld advies op het gebied van CE-certificering en labeling hebben we een consultant in huis gehaald.

We weten niet zeker hoe het zal lopen met het inklaren en uitvoeren vanuit Engeland. Hoeveel tijd gaat alles nu kosten? Voor het importeren van producten vanuit China naar Engeland stond altijd vijf tot zes dagen, nu gaat dat twee tot drie weken duren. Daarom kozen we voor een tweede invoerlocatie in Engeland, om te kijken welke van de concurrerende havens de producten het snelst kan leveren. Ook gaan we de assemblage van onze producten nu in Nederland of China laten plaatsvinden. Daar zijn we mensen voor gaan opleiden. Het personeel in Engeland zal minder te doen krijgen, in Nederland komt er juist meer werk. Wij verschepen onze producten over de hele wereld en Engeland was

onze centrale voorraadlocatie. Nu hebben we meerdere en grotere voorraden op diverse locaties. We kunnen de doorlooptijd niet garanderen, dus moesten we onze voorraad met 30% laten toenemen.

De Brexit is een onderdeel van de wereldwijde onrust die nu heerst. Denk ook aan Trump in Amerika. Wij hebben een fabriek in Mexico. Als Trump 15% importheffingen naar Mexico voert, kost dat ons 40% van de winst. In onze markt, waar prijzen altijd onder druk staan, moet je continu nadenken over elk dubbeltje en de beste fabricageplekken. Wij hebben heel proactief gereageerd op de mogelijkheid van een Brexit, maar ik kan me voorstellen dat dat voor sommige bedrijven lastiger is. Ons moederbedrijf in Amerika zei: doe er maar alles aan om ervoor te zorgen dat we gewoon door kunnen. Dat hebben we gedaan. Ik maak me op dit moment dan ook geen zorgen. ‘De stekker eruit’, zoals ik de Brexit noem, zou jammer zijn, maar dan zijn wij er in ieder geval wel klaar voor.”

WOORDZOEKER

Bereid je voor met deze Brexit-puzzel. Weet jij alle woorden te vinden? Los de puzzel op en ga met de uitkomst aan de slag.

K	D	I	E	N	S	T	E	N	M	O	K	T	O	B	E	R	V
G	J	W	T	B	R	E	M	E	N	R	E	D	N	O	B	O	E
R	T	I	X	E	R	B	D	T	R	O	P	X	E	B	O	O	U
O	M	E	R	R	P	I	H	C	S	T	H	C	A	R	V	T	R
E	O	C	E	K	C	G	N	O	D	E	A	L	B	E	I	N	O
N	N	P	O	I	N	N	N	E	U	R	O	E	D	X	J	A	P
T	S	O	J	N	A	I	E	I	M	J	R	E	V	I	I	K	A
E	T	N	O	V	T	K	N	Z	T	E	S	A	B	T	R	O	P
N	E	D	I	O	U	R	O	O	I	E	O	R	O	B	E	V	R
N	R	S	M	E	L	E	A	D	K	U	E	L	P	U	S	E	E
G	P	R	P	R	A	W	I	C	B	D	H	M	B	D	S	R	I
O	O	E	A	R	V	N	D	A	T	A	G	R	R	D	I	G	N
E	T	G	C	E	G	E	F	I	L	E	S	I	E	Y	V	A	A
D	S	I	T	C	E	M	D	O	U	A	N	E	N	V	X	D	U
E	K	Z	S	H	I	A	N	E	V	J	I	R	D	E	B	E	O
R	C	I	C	T	T	S	S	L	A	G	B	O	O	M	R	R	D
E	A	E	A	E	V	E	R	S	P	R	O	D	U	C	T	E	N
N	B	R	N	N	C	E	R	T	I	F	I	C	A	T	E	N	V

BACKSTOP	KANTOOR
BEDRIJVEN	MEDICIJNEN
BLOEMEN	MEETING
BREXIT	MONSTER
BREXITBUDDY	NODEAL
BTW	OKTOBER
CERTIFICATEN	ONDERNEMER
CONTRACTEN	POND
DATA	PORTBASE
DIENSTEN	REIZIGERS
DOUANE	SAMENWERKING
DOUANIER	SLAGBOOM
EURO	VALUTA
EUROPA	VERENIGDKONINKRIJK
EXPORT	VERGADEREN
FILES	VERHUIZEN
GOEDEREN	VERSPRODUCTEN
GROENTEN	VISSERIJ
IMPACTSCAN	VOORBEREIDING
INVOERRECHTEN	VRACHTSCHIP

ZOEK DE 7 VERSCHILLEN

Rijksoverheid

Hoeveel is jouw Brexit-voucher waard?

Word je geraakt door Brexit, maar weet je niet waar je moet beginnen met voorbereiden? Vraag een voucher aan! Met de Brexit-voucher krijg je subsidie voor adviezen over alternatieve markten en de gevolgen van Brexit voor jouw onderneming. Je krijgt een vergoeding van 50% van de werkelijk gemaakte kosten, tot een maximum van € 2.500 exclusief btw.

Vraag de Brexit-voucher aan op mijn.rvo.nl/brexitvouchers

Dit is een uitgave van de Rijksoverheid
www.rijksoverheid.nl/brexit

Voor meer informatie over Brexit
www.brexitloket.nl
088 - 04 25 200

Den Haag, september 2019

©Rijksoverheid